

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Subsidie cultuureducatie 2019

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-002093	☒ B & W	22-01-2019
Datum	09-01-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
10 Economie, kunst en cultuur		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	22-01-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Wethouder Cultuur	16-01-2019	☐ adj.secr.	--
Regiemanager	15-01-2019	☒ gem.secr.	16-01-2019
Programmamanager	10-01-2019	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2019-01-23

Bijlagen

Aanvragen cultuureducatie 2019 (niet openbaar!)

Indicatieve begroting

Functie Uitwerking Cultuureducatie

Opbouw bedragen cultuureducatie 2019 eerste deel (vertrouwelijk!)

Onderzoeksrapport culturele ruimtebehoefte

B & W d.d.: 22-01-2019

Besloten wordt:

- 1 Het Kunstcircuit een budgetsubsidie van € 725.281,- toe te kennen voor de periode 1 januari 2019 t/m 31 augustus 2019;
- 2 Het Theaterschip een budgetsubsidie van € 59.984,- toe te kennen voor de periode van 1 januari 2019 t/m 31 augustus 2019;
- 3 Het Kunstcircuit te verzoeken voor 1 april 2019 een herzien bedrijfsplan in te dienen, inclusief meerjarenbegroting uitgaande van de indicatieve begroting cultuureducatie, en om voor 1 maart 2019 de consequenties in beeld te brengen van het afstoten van de locatie Keizerstraat per 1 september 2019;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken nadat betrokkenen zijn geïnformeerd.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat de betrokken partijen op de hoogte zijn gebracht van dit besluit.
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve... het overzicht van aanvragen en de financiële bijlage met beschikbare middelen voor 2019
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:

[] De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb

Nee

Bekendmaking conform Awb

Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Op 13 juni 2018 is de Functie Uitwerking Cultuureducatie inclusief indicatieve begroting 2019 vastgesteld door de raad (bijlage). Hiermee is een start gemaakt in de omvorming van financiering van instellingen naar financiering op basis van functies. Het budgettaire kader voor (her)verdeling van subsidies voor cultuureducatie is de optelsom van budgetten die voorheen beschikbaar waren voor het Kunstcircuit en het Theaterschip.

Op 24 juli 2018 zijn de bijbehorende subsidieregelingen vastgesteld door het college. Culturele partijen in de stad hebben tot 1 november 2018 de tijd gekregen om subsidieaanvragen in te dienen voor de uitvoering van de verschillende functies. De gemeente heeft verschillende subsidieaanvragen ontvangen binnen de twee nadere subsidieregels cultuureducatie (bijlage, vertrouwelijk).

Op basis van de ingediende aanvragen concluderen wij dat er op verschillende functies meer subsidie wordt aangevraagd dan er beschikbaar is en dat de ingediende begrotingen niet (genoeg) overeen komen met de indicatieve begroting. Anders gezegd, er wordt te weinig ruimte gecreëerd voor het vrijspelen van programmamiddelen.

Een groot deel van de middelen voor cultuureducatie zit momenteel in de budgetsubsidie aan het Kunstcircuit. Kunstcircuit opteert voor de rol van intermediair. Daarnaast vraagt zij subsidie aan voor de verhuurorganisatie en de exploitatie van het pand aan Keizerstraat 70. Het Theaterschip vraagt programmamiddelen aan.

Om zorgvuldig keuzes te kunnen maken en om te vormen naar de nieuwe situatie, met behoud van waardevolle activiteiten voor de stad, is meer tijd nodig dan nu beschikbaar. Daarom kiezen we ervoor de culturele partijen met wie in dit kader al een budgetsubsidierelatie bestaat (het Kunstcircuit en het Theaterschip) voor acht maanden te subsidiëren. Daarnaast vragen we het Kunstcircuit om voor 1 april 2019 te komen met een herzien bedrijfsplan en meerjarenbegroting. We vragen het Kunstcircuit voor 1 maart 2019 in beeld te brengen wat de consequenties zijn van het per 1 september 2019 afstoten van de verhuurorganisatie inclusief het pand Keizerstraat 70 en inzichtelijk te maken welke middelen hiermee vrijgespeeld kunnen worden voor de inzet op programma cultuureducatie. Ook dient de begroting voor de uitvoering van de intermediaire functie te worden herzien. Om op korte termijn ruimte te creëren voor de honorering van andere programma-aanvragen cultuureducatie reserveren we voor 2019 een bedrag van ten minste € 27.765,-. Dit bedrag korten we op de totale subsidie aan het Kunstcircuit voor 2019.

Bovenstaande voert Kunstcircuit uit in nauwe samenspraak met de gemeente.

Tegelijkertijd voeren we, in opdracht van de programma's Vastgoed en Kunst en Cultuur en in goed overleg met de NV Maatschappelijk Vastgoed, een verkenning uit naar mogelijkheden van toekomstig gebruik en exploitatie van de vrijkomende ruimtes in Cultureel Centrum de Leeuwenbrug na vertrek van het Kunstcircuit en Filmhuis de Keizer.

2019 geldt, zoals aangegeven bij het Raadsbesluit over de Functie Uitwerking Cultuureducatie, als overgangsjaar om te komen tot een nieuwe situatie in 2020. De Functie Uitwerking Cultuureducatie en de bijbehorende indicatieve begroting blijven daarbij uitgangspunt.

Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat van deze nota is het creëren van financiële ruimte voor programmageld educatie 2019 binnen het huidige financiële kader. Uitgangspunt hierbij is een zorgvuldige weging en (her)verdeling van

Kader

Functie Uitwerking Cultuureducatie & indicatieve begroting - raadsbesluit 13 juni 2018

Kadernotitie Cultuureducatie - Raadstafel 21 februari 2018

Subsidieregelingen cultuureducatie - Collegebesluit 24 juli 2018

Argumenten voor en tegen

Voor:

Afspraken lopend seizoen zorgvuldig nakomen

Het Kunstcircuit heeft een huurovereenkomst met de N.V. Maatschappelijk Vastgoed tot september 2019. Ook zijn voor het lopende seizoen 2018-2019 afspraken met huurders (o.a. de zzp-docenten die daar gebruik maken van ruimtes en nog vallen onder de kortingsregelingen uit het sociaal plan) gemaakt. Momenteel worden de consequenties inzichtelijk gemaakt van het loskoppelen van de verhuurorganisatie van de inhoudelijke organisatie.

Om continuïteit van de activiteiten in het lopende seizoen van de betreffende instellingen te waarborgen, kiezen we ervoor het Kunstcircuit te beschikken tot het einde van het lopende seizoen.

Relatief veel subsidie voor locatie Keizerstraat

Het Kunstcircuit vraagt, separaat van de inhoudelijke organisatie Kunstcircuit, circa €566.000,- subsidie aan voor de exploitatie van Keizerstraat 70. Circa €300.000,- hiervan is huur die wordt betaald aan de N.V.

Maatschappelijk Vastgoed, de eigenaar van het pand.

Medio 2018 is een onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan culturele les- en oefenruimte (bijlage).

Onderwerpen als bereikbaarheid, prijs en faciliteiten zijn aan bod gekomen. De meningen hierover lopen uiteen en er kwam geen eenduidig beeld uit het onderzoek naar voren over de inzet van het pand aan de Keizerstraat in de toekomst.

Momenteel is de bezettingsgraad van het pand te laag om de hoogte van de aangevraagde subsidie te kunnen verantwoorden. Daarom vragen wij het Kunstcircuit de consequenties van het afstoten van het pand in beeld te brengen en inzichtelijk te maken welke middelen hiermee vanaf welke periode vrijgespeeld kunnen worden voor de inzet op programma cultuureducatie.

Tegen:

Consequenties afstoten Keizerstraat 70

Het pand aan de Keizerstraat 70 beschikt over goede faciliteiten voor de beoefening van culturele activiteiten als dans, muziek, theater en beeldende kunst. Het afstoten van dit pand vanuit het programma cultuur heeft consequenties voor de huidige huurders en beschikbare totale ruimte voor de beoefening van culturele activiteiten in de stad. Voor een aantal gebruikers is geen alternatieve ruimte beschikbaar. Ook de huidige facilitaire organisatie zal moeten worden afgebouwd. Wij houden hierover zorgvuldig contact met het Kunstcircuit.

Het afstoten van het pand door het Kunstcircuit leidt mogelijk tot een inkomstenderving bij de N.V. Maatschappelijk Vastgoed.

Bovenstaande transitie vergt veel van de betrokken organisaties en medewerkers. Na verschillende onrustige jaren is het wenselijk zorgvuldig te kijken naar welke veranderingen doorgevoerd kunnen worden zonder de sterke kanten van het huidige systeem te verliezen.

Weinig ruimte voor andere aanvragers in 2019

Doordat vanwege afbouw van lopende verplichtingen de bestaande subsidierelaties en bijbehorende prestaties leidend zijn, wordt op korte termijn weinig financiële ruimte gemaakt voor de honorering van programma-aanvragen cultuureducatie. Dit is nadelig voor die (nieuwe) indieners die dit jaar uitvoerig betrokken zijn geweest bij het proces van totstandkoming van dit nieuwe beleid.

Extern draagvlak (partners)

Alle betrokken partijen zijn op de hoogte van de beschreven ontwikkelingen in deze nota, te weten: het Kunstcircuit, het Theaterschip, het Muziekhuis, de Schouwburg Deventer, het Burgerweeshuis, Stichting de Hip, Stichting de Fabriek en de N.V. Maatschappelijk Vastgoed.

Financiële consequenties

Het budgettaire kader voor (her)verdeling van subsidies voor cultuureducatie is de optelsom van budgetten die voorheen beschikbaar waren voor het Kunstcircuit en het Theaterschip. Er is een indicatieve begroting vastgesteld als leidraad voor de inzet van de beschikbare middelen op de verschillende functies in de toekomst (bijlage).

Om ruimte te maken voor programmageduld moeten de huidige subsidiemiddelen anders worden ingezet. Om op korte termijn ruimte te creëren voor de honorering van andere programma aanvragen cultuureducatie reserveren we voor 2019 een bedrag van ten minste € 27.765,-. De opbouw van de te beschikken bedragen en resterende middelen voor de laatste vier maanden van 2019 treft u bijgevoegd.

Voor 1 april 2019 onderzoekt de gemeente of de mogelijke vrijkomende middelen voor cultuureducatie door afstoten van het pand aan de Keizerstraat in meerjarenperspectief al eerder kunnen worden ingezet voor de financiering van programma aanvragen cultuureducatie. (bijvoorbeeld met een putting -en latere terugstorting- vanuit de reserve overlopende uitgaven).

De financiering van de kosten voor de aanstelling van de beiaardier, die op dit moment in dienst is bij het Kunstcircuit, staat hierbij niet ter discussie.

Aanpak/uitvoering

Na besluitvorming worden alle betrokken partijen op de hoogte gesteld. Spoedig na vaststelling van deze nota zal de honorering van de vrijgespeelde € 27.765,- plaatsvinden.

Na 1 april 2019 en uiterlijk 1 juli zal een besluit worden genomen over de hoogte van de subsidies in het 2e deel van 2019. Dit gebeurt in samenhang met de Cultuurvisie die op dit moment wordt voorbereid. De indicatieve begroting blijft hierbij uitgangspunt. Dan zal ook inzichtelijk worden gemaakt welke financiële ruimte beschikbaar komt voor de programma-aanvragen cultuureducatie vanaf 2020.

De definitieve keuze voor het al dan niet afstoten van het pand aan de Keizerstraat zal meegenomen worden bij vaststelling van de Cultuurvisie.

Indicatieve financiële verdeling

Onderwijs

Intermediair	€ 250.000
Programmaged onderwijs	€ 200.000
Totaal:	€ 450.000

Vrije tijd, amateurkunst en talentontwikkeling

Intermediair	€ 75.000
Programmaged vrije tijd, amateurkunst en talentontwikkeling	€ 225.000
Subsidieregeling Amateurkunst*	€ 150.000
Totaal:	€ 450.000

Sociaal

Inhoudelijk aanjager	€ 50.000
Programmaged**	€ 0
Totaal:	€ 50.000

Facilitair***	€ 400.000
Totaal:	€ 400.000

Totaal	€ 1.350.000
---------------	--------------------

Toelichting

Er is een aantal basisfuncties die de gemeente Deventer van belang acht voor een goed functionerend veld cultuureducatie. Op dit moment worden twee instellingen (Kunstcircuit Deventer en Theaterschip) gesubsidieerd met als hoofddoel cultuureducatie. Om te komen tot een gelijk speelveld bewegen we toe naar functiefinanciering boven instellingsfinanciering. We nemen het totaalvolume van de beide budgetsubsidies als uitgangspunt. Dat is het financieel kader cultuureducatie en komt neer op circa €1.186.000,- voor 2018. We rekenen voor 2019 en verder met een bedrag van €1.200.000,-. Tellen we daarbij de subsidiemiddelen voor Amateurkunst op dan komen we op een totaal budget van €1.350.000,-. Exacte bedragen zullen bij het vaststellen van de begroting worden benoemd.

* Deze subsidieregeling voorziet in de ontwikkeling van amateurkunsten en ondersteunt de muziekverenigingen. Omdat deze subsidie bijdraagt aan het domein vrije tijd, amateurkunst en talentontwikkeling wordt de regeling hier benoemd. De dekking hiervan is geregeld in programma 10 en drukt niet op de middelen cultuureducatie.

** Dekking voor deze post is momenteel €0,-. We onderzoeken de komende periode op welke manier het programma Meedoen vanuit de innovatiemiddelen kan meefinancieren aan cultuureducatie op het sociaal domein.

*** Het pand aan de Keizerstraat, waar Kunstcircuit Deventer zich momenteel huisvest, valt binnen programma 10. Momenteel worden verschillende scenario's voor de toekomst(ige invulling) van dit pand onderzocht. Hiertoe wordt o.a. een onderzoek gedaan naar de behoefte aan culturele ruimte en de voorwaarden waaronder breed gebruik van dit pand gefaciliteerd kan worden.

FUNCTIE UITWERKING CULTUUREDUCATIE

0. Inleiding

Deze functie uitwerking

De gemeente Deventer kiest ervoor in te zetten op het faciliteren van een aantal cruciale basisfuncties binnen het veld cultuureducatie. In deze functie uitwerking staat concreet en expliciet benoemd wat wordt verstaan onder de verschillende functies binnen de verschillende domeinen cultuureducatie. En hoe deze onderling met elkaar samenhangen. Het is een nadere uitwerking van wat benoemd is in de Kadernotitie Cultuureducatie. Tijdens het concretiseren van de functies bleek dat sommige functies konden worden samengevoegd en dat andere meer moesten worden uitgewerkt. Het financieel kader treft u bijgaand. Voor deze functie uitwerking cultuureducatie is nog geen (volledige) financiële dekking aanwezig.

De gemeente Deventer wil met de invulling van deze functies op cultuureducatie het volgende bereiken:

- Het bevorderen van breed en toegankelijk aanbod cultuureducatie
- Een goede wisselwerking tussen vraag en aanbod
- Het bevorderen van een gelijk speelveld voor aanbieders (o.a. waar het gaat om huisvesting en presentatie van het aanbod)
- Kwaliteitstoetsing door markt/gebruikers
- Van instellingsfinanciering naar programmafinanciering
- Het flexibeler inzetten van financiële middelen om een gelijk speelveld te creëren voor gelijke aanbieders en om in te kunnen spelen op de veranderende behoefte en trends in de maatschappij
- Aandacht hebben voor talentontwikkeling

In de Kadernotitie Cultuureducatie staan de domeinen 1. Onderwijs, 2. Vrije tijd, Amateurkunst & Talentontwikkeling, 3. Sociaal en 4. Vastgoed benoemd. Het domein Vastgoed is bewust niet meegenomen in deze uitwerking omdat hier een separaat proces voor wordt gelopen. De gemeente Deventer kiest er voor op de domeinen 1 en 2 in te zetten op een intermediaire functie ter ondersteuning van het brede veld cultuureducatie. Op domein 3 kiezen we voor een inhoudelijk aanjager. Daarnaast is voor de verschillende domeinen programmageld beschikbaar voor (het ontwikkelen van) activiteiten aanbod vanuit expertise. We willen voor alle functies meerjarige financieringsmogelijkheden creëren en afspraken maken voor twee of vier jaar.

Vervolgproces

Na vaststelling van deze functie omschrijving zal dit nieuwe beleid op gebied van cultuureducatie worden gepubliceerd. Partijen in de stad kunnen daarna subsidieaanvragen indienen. Partijen krijgen tot 1 oktober 2018 de tijd om (afzonderlijk of in gezamenlijkheid) hun subsidieaanvragen en bijhorende meerjarige plannen in te dienen. De functie uitwerking is hierbij kader stellend.

In de plannen schetsen de partijen hoe zij een of meerdere functies cultuureducatie willen invullen, met welke ambities en bijbehorende activiteiten. Dit in meerjarenperspectief en in relatie tot elkaar en het veld cultuur(educatie) in Deventer. Ook lopende verplichtingen, (financiële) risico's en consequenties van herverdeling van subsidiemiddelen worden inzichtelijk gemaakt.

Eind 2018 vindt besluitvorming plaats over de invulling van de functies cultuureducatie met bijbehorende (her)verdeling van subsidies cultuureducatie. Bestaande verplichtingen moeten

worden nagekomen, herverdeling kost tijd en moet zorgvuldig gebeuren. De subsidieherverdeling zal daarom trapsgewijs plaatsvinden waarbij het jaar 2019 een overgangsjaar wordt en de volledige herverdeling landt in 2020.

De subsidieaanvragen en hieruit volgende herverdeling zullen worden beoordeeld door het College, binnen de kaders van de functie uitwerking. Wanneer er concurrerende aanvragen worden ingediend (meerdere partijen opteren voor de invulling van dezelfde functies en er is dus meer aanvraag dan financiële ruimte) zullen deze onafhankelijk worden beoordeeld waarbij de criteria uit deze functie uitwerking leidend zijn.

1. Domein Onderwijs

Kinderen en jongeren komen via het onderwijs op verschillende manieren in aanraking met kunst en cultuur. De school is primair verantwoordelijk voor cultuureducatie op school en expert op het gebied van hun eigen onderwijs en de wensen voor wat betreft cultuureducatie in het onderwijs. Culturele aanbieders zijn experts op het gebied van cultureel educatief aanbod.

Cultuureducatie in het onderwijs wordt in basis gefinancierd vanuit de lumpsum van het Rijk. Het Fonds voor Cultuurparticipatie kent verschillende subsidieregelingen voor scholen en culturele instellingen ten behoeve van cultuureducatie in het onderwijs. Ook de provincie Overijssel financiert scholen met een bedrag per leerling. Scholen kunnen daarnaast zelf kiezen extra middelen in te zetten voor cultuureducatie.

De gemeente Deventer kiest ervoor om vanuit programma 10 cultuursubsidie in te zetten voor de volgende functies ter ondersteuning van cultuureducatie binnen het domein onderwijs.

1.1 Een **intermediaire** functie

Deze functie is deels faciliterend en deels initiërend.

Faciliterend:

- Zorgdragen voor een (digitale) etalage van breed, divers en toegankelijk cultuureducatie aanbod.
- Praktische bemiddeling tussen het onderwijs in Deventer en aanbieders van cultuureducatie. Het gaat hier om het organisatorisch matchen van de vraag vanuit het onderwijs en het aanbod vanuit de culturele aanbieder.
- Het faciliteren van kwaliteitstoetsing van het aanbod door de gebruiker (in deze het onderwijs).
- Zorgdragen voor een gelijk speelveld voor aanbieders. Hieronder wordt verstaan een gelijke mogelijkheid om als aanbod gepresenteerd te worden en voor bemiddeling in aanmerking te komen.

Initiërend:

- Sparringpartner voor het onderwijs op het gebied van curriculum- en programmaontwikkeling
- Het adviseren van het Deventer onderwijs over het cultureel aanbod van (Deventer) aanbieders en het adviseren van Deventer aanbieders ten einde het aanbod aan te laten sluiten op de vraag vanuit de scholen. Uitgangspunt hierbij is dat de school bepaalt op welke manier invulling gegeven wordt aan cultuureducatie op school.
- Samen met het onderwijs en aanbieders van cultuureducatie een cultuureducatie koers ontwikkelen. Aandachtpunten hierbij zijn o.a. de verankering van cultuureducatie in het onderwijs d.m.v. doorlopende leerlijnen (in kunstdisciplines), vakoverstijgend werken door zowel leerkrachten als cultuuraanbieders, de koppeling aan 21^e-eeuwse vaardigheden, etc.
- De organisatie van infrastructuur voor overleg, plan- en besluitvorming met scholen (op het niveau van team, directie en schoolbestuur) en cultuuraanbieders voor (ontwikkeling van) cultuureducatie in het onderwijs en deskundigheidsbevordering.
- (co)-organiseren op vorm en inhoud van deskundigheidsbevordering van het onderwijs en cultuureducatieaanbieders op basis van de vraag vanuit het onderwijs en/of op basis van ontwikkelingen in de sector.
- Bevorderen van samenwerking en kennisdeling tussen scholen en culturele aanbieders en partijen onderling.

- Informatie vergaren en verstrekken over mogelijkheden voor fondsen, subsidies en sponsoring. Actieve ondersteuning en coördinatie t.b.v. binnenhalen van deze externe financiering voor cultuureducatie in het onderwijs.
- Zorgdragen voor een zo volledig en divers mogelijk cultuureducatie aanbod (groot- en kleinschalig, alle disciplines) voor het onderwijs.

Bovenstaande functie wordt uitgevoerd door één partij. Deze partij is:

- Onafhankelijk en neutraal (en dus zelf geen onderwijsinstelling of aanbiedende partij)
- Programmaverantwoordelijke op het domein Cultuureducatie in het Onderwijs.
- Flexibel qua organisatieopzet (moet kunnen inspelen op veranderende behoefte vanuit het veld en de maatschappij) en met de nodige stabiliteit om continuïteit in programma's te kunnen bieden.
- Goed geoutilleerd om de functie uit te voeren.
- Is (mede)verantwoordelijk voor de verbinding van cultuureducatie op de domeinen Onderwijs, Vrije Tijd, Amateurkunst en Talentontwikkeling en het Sociaal domein.
- Ondersteunend aan de professionele aanbieders in Deventer op dit gebied.
- Betrokken en verankerd in de Deventer context.

1.2 Programmageld onderwijs

Financiële ondersteuning bij programmaontwikkeling voor het onderwijs door de culturele aanbieders (in samenwerking met scholen en/of bedrijven). Dit programmageld kan worden ingezet voor verschillende soorten activiteiten. Denk aan o.a. programma dat:

- aanvullend is op het bestaande aanbod
- *of* innoverend is
- *of* nieuwe (boven) regionale) samenwerkingen (tussen scholen en culturele aanbieders en onderling) aanjaagt
- *of* expertise ontwikkeling, eigenaarschap en implementatie van cultuureducatie bij de scholen aanjaagt

Voorwaarden aan dit programmageld worden na twee jaar geëvalueerd.

Aanspraak op programmageld kan worden gedaan door meerdere partijen, waarbij uitgangspunten zijn dat de aanvragende partij:

- Voldoende professionele kwaliteit/expertise heeft om het gevraagde uit te voeren
- Een actieve samenwerking kent met het onderwijs

Dit programmageld wordt beheerd door één partij. Deze partij is:

- Onafhankelijk en neutraal (en dus zelf geen onderwijs instelling of aanbiedende partij)
- Deskundig op het gebied van cultuureducatie, zowel van onderwijs als cultuur.
- Op de hoogte van onderwijsbeleid van Deventer
- Op de hoogte van cultuur(educatieve) beleid van Deventer

Dit programmageld wordt ondergebracht bij de gemeente Deventer in de vorm van een (meerjarige) subsidieregeling.

2. Domein Vrije tijd, Amateurkunst en Talentontwikkeling

Binnen het domein Vrije Tijd, Amateurkunst en Talentontwikkeling lopen de activiteiten steeds meer in elkaar over. Activiteiten staan in relatie tot elkaar binnen de keten van interesseren, leren, produceren en presenteren. Binnen dit domein zijn vele partijen actief. Zzp'ers en kunstenaars die lessen aanbieden, ondernemers die cursusaanbod hebben en stichtingen en verenigingen waar groepen mensen amateurkunst beoefenen. Een groot deel kan bestaan in de particuliere markt.

De gemeente Deventer kiest ervoor om vanuit programma 10 Cultuur subsidie in te zetten voor de volgende functies ter ondersteuning van cultuureducatie binnen het domein Vrije Tijd, Amateurkunst en Talentontwikkeling.

2.1 Een **intermediaire** functie:

Hieronder verstaan wij:

- Zorgdragen voor een (digitaal) goede en toegankelijke informatievoorziening waarbij een zo volledig en divers mogelijk cultuureducatie aanbod (in de breedste zin van het woord) gepresenteerd wordt aan de inwoners van Deventer
- Aanjagen van georganiseerde presentatie momenten
- Aanjagen van samenwerkingen op gebied van cultuureducatie in de vrije tijd, amateurkunst en talentontwikkeling tussen partijen (al dan niet uit het culturele domein)
- Het ondersteunen en versterken van de actieve kunstbeoefening in de vrije tijd
- Het adviseren over en het begeleiden en versterken van de organisatie van amateurkunst(verenigingen)
- Spraakbaak voor en ondersteuning van zelfstandige kunstdocenten en culturele amateurverenigingen

Bovenstaande functie kan worden uitgevoerd door één partij of meerdere samenwerkende partijen. Een gezamenlijke aanvraag van samenwerkende partijen wordt door één van deze partij ingediend. De uitvoerende partij(en) is/zijn:

- Onafhankelijk en neutraal (en is dus zelf geen aanbiedende partij)
- Flexibel qua organisatieopzet (moet kunnen inspelen op veranderende behoefte vanuit het veld en de maatschappij) en met de nodige stabiliteit om continuïteit in programma's te kunnen bieden.
- Goed geoutilleerd om de functie uit te voeren
- Is (mede)verantwoordelijk voor de verbinding van cultuureducatie op de domeinen onderwijs, vrije tijd, amateurkunst en talentontwikkeling en het sociaal domein.
- Betrokken en verankerd in de Deventer context

2.2 **Programmaged** vrije tijd, amateurkunst en talentontwikkeling

Spreekt men van actieve kunstbeoefening dan hebben we het over het zelf beoefenen van kunst-of cultuurdiscipline. Dit gebeurt vaak in de vrije tijd. In deze vrije tijd worden lessen en cursussen gevolgd en aangeboden op het gebied van kunst en cultuur. Actieve kunst beoefenaars kunnen zich aansluiten bij een amateurvereniging.

Talentontwikkeling impliceert de inrichting van een (aanvullend) activiteiten aanbod, waarbij de nadruk wordt gelegd op de ontwikkeling van de eigen en unieke talenten van kinderen en jongeren.

Financiële ondersteuning bij de ontwikkeling van presentaties, producties en programma voor deelnemers aan cultuureducatie in de Vrije Tijd en Amateurkunst en de ontwikkeling en uitvoering van initiatieven die bijdragen aan de keten talentontwikkeling in Deventer en de regio. Dit programmaged kan worden ingezet voor verschillende soorten activiteiten. Denk aan producties, presentaties, programma's of initiatieven die:

- Discipline overstijgend zijn
- *Of* aanvullend zijn op het bestaande aanbod
- *Of* innoverend zijn
- *Of* aanjagen kruisbestuiving en nieuwe samenwerkingen tussen amateurs en/of amateurverenigingen, (semi) professionals en studenten centraal stellen
- *Of* actief verbinden, aanjagen en/of uitvoeren en een bijdrage leveren aan de soepele doorstroming in de keten talentontwikkeling 'voor de topstroom' (onderwijs, verenigingen, opleidingen, bedrijfsleven, etc.) in de regio.

Voorwaarden aan dit programmaged worden na twee jaar geëvalueerd.

Aanspraak op programmaged kan worden gedaan door meerdere partijen, waarbij uitgangspunten zijn dat de aanvragende partij:

- Voldoende (professionele) kwaliteit/expertise heeft om het gevraagde uit te voeren
- Een actieve samenwerking kent met (meerdere) culturele partners
- Betrokken en verankerd is in de Deventer context

Dit programmaged wordt beheerd door één partij. Deze partij is:

- Onafhankelijk en neutraal (en dus zelf geen onderwijs instelling of aanbiedende partij)
- Goed bekend met de Deventer sector Vrije Tijd en Amateurkunst
- Op de hoogte van cultuur(educatieve) beleid van Deventer

Dit programmaged wordt ondergebracht bij de gemeente Deventer in de vorm van een (meerjarige) subsidieregeling.

3. Sociaal domein

Doordat taken op het gebied van het sociaal domein lokaal zijn komen te liggen, ontstaan kansen om beleid en uitvoering lokaal te verbinden aan cultuur.

O.a. de vergrijzing en de veranderende samenstelling van de bevolking zijn steeds grotere maatschappelijke uitdagingen. Dat maakt de inzet van kunst en cultuur als middel voor niet-culturele doelen (zoals sociale cohesie, eenzaamheidsbestrijding, burgerschapsvorming, laaggeletterdheid) belangrijker. Ook de groeiende afstand tussen groepen in de samenleving, tussen stad en platteland, tussen regio's e.d. zijn uitdagingen om aan te gaan. Het maakt het vinden van geschikt cultureel aanbod steeds complexer.

De gemeente Deventer kent verschillende instellingen in het sociaal domein. De afgelopen jaren hebben deze instellingen te maken gekregen met flinke transities. Het besef dat culturele activiteiten van toegevoegde waarde kunnen zijn binnen de sector, groeit. Ook culturele instellingen in Deventer richten zich meer en meer op het aanbieden van culturele programmering binnen het sociaal domein.

De Gemeente Deventer streeft er naar een Age friendly Cultural City te zijn. Een stad waar cultuur voor iedereen is.

De gemeente Deventer kiest ervoor om vanuit programma 10 Cultuur subsidie in te zetten voor de volgende functies ter ondersteuning van cultuureducatie binnen het sociaal domein.

3.1 Een **inhoudelijke aanjager** voor de inzet van culturele activiteiten in het sociaal domein.

Hieronder verstaan we:

- Aanjagen van inhoudelijke samenwerkingen tussen instellingen in het sociaal domein en culturele aanbieders met als doel meer passend professioneel cultureel aanbod en ondernemerschap
- Faciliteren van wisselwerking tussen de vraag vanuit het sociaal domein en het aanbod vanuit de culturele aanbieder. Zo kunnen culturele activiteiten een oplossing bieden bij maatschappelijke vraagstukken.
- Sparringpartner voor sociale en culturele partijen met vraagstukken binnen dit domein
- Actief initiatief nemen t.b.v. binnenhalen externe financiering
- Kennis op het gebied van cultuureducatie in het sociaal domein vergaren en delen
- Bijhouden van en inspelen op (landelijke) ontwikkelingen

Bovenstaande functie kan worden uitgevoerd door één partij of meerdere samenwerkende partijen. Een gezamenlijke aanvraag van samenwerkende partijen wordt door één van deze partij ingediend. De uitvoerende partij(en) is/zijn:

- Onafhankelijk en neutraal (en is dus zelf geen zorginstelling of aanbieder partij)
- Flexibel qua organisatieopzet (moet kunnen inspelen op veranderende behoefte vanuit het veld en de maatschappij)
- Is (mede)verantwoordelijk voor de verbinding van cultuureducatie op de domeinen onderwijs, vrije tijd, amateurkunst en talentontwikkeling en het sociaal domein.
- Betrokken en verankerd in de Deventer context

3.2 Programmaged op cultuureducatie in het sociaal domein

Financiële ondersteuning bij de ontwikkeling van presentaties en producties voor deelnemers aan cultuureducatie in het sociaal domein. Programmaged kan worden ingezet voor verschillende soorten activiteiten. Denk aan initiatieven programma dat:

- *Of* nieuwe samenwerkingen tussen zorginstellingen en culturele partijen aanjaagt.
- *Of* aanvullend is op het bestaande aanbod
- *Of* innoverend is

Voorwaarden aan dit programmaged worden na twee jaar geëvalueerd.

Aanspraak op programmaged kan worden gedaan door meerdere partijen, waarbij uitgangspunten zijn dat de aanvragende partij:

- Voldoende professionele kwaliteit/expertise heeft om het gevraagde uit te voeren
- een actieve samenwerking kent met meerdere (culturele en sociale) partners
- Betrokken en verankerd is in de Deventer context

Dit programmaged wordt beheerd door één partij. Deze partij is:

- Onafhankelijk en neutraal (en dus zelf geen onderwijs instelling of aanbiedende partij)
- Goed bekend met het sociaal domein in Deventer
- Op de hoogte van cultuur(educatieve) beleid van Deventer

Voorstel is dit onder te brengen bij de gemeente Deventer in de vorm van een (meerjarige) subsidieregeling.

Definities

Actieve kunstbeoefening:	Het zelf beoefenen van een kunst- of cultuurdiscipline, zoals schilderen, toneelspelen of zingen.
Alle disciplines:	Wanneer gesproken wordt over alle disciplines dan zijn dat de disciplines muziek, dans, theater, beeldende kunst & architectuur, fotografie & film, taal, digitale media en erfgoed.
Amateurkunst:	Actieve kunstbeoefening al dan niet in verenigingsverband. Hierbij spelen meerdere functies uit de keten een rol, namelijk ook het produceren, presenteren en een sociale component.
College:	Het college van burgemeester en wethouders.
Combinatiefunctionaris (CF):	Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer, de combinatiefunctionaris, in dienst is bij één werkgever maar werkzaamheden verricht ten behoeve van een combinatie van minimaal twee werkvelden/sectoren, waaronder het onderwijs.
Culturele organisatie	Een organisatie die op professionele basis een cultureel aanbod verzorgt.
Cultuureducatie in de vrije tijd:	Het aanbieden (c.q. volgen) van lessen en cursussen op het gebied van kunst en cultuur. Daarbij staat educatie, het leren, voorop.
Cultuureducatie:	Alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of als middel wordt ingezet. Cultuureducatie laat kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen kennismaken met kunst- en cultuuruitingen en verdiept het inzicht daarin. Cultuureducatie is een overkoepelend begrip voor kunsteducatie, literatuureducatie en erfgoededucatie.
Cultuuronderwijs:	Onderwijs dat cultuur (wat mensen doen en maken) centraal stelt en dat het vermogen van leerlingen ontwikkelt om te reflecteren op cultuur. Bij cultuuronderwijs is cultuureducatie volledig geïntegreerd in het curriculum van de school.
Kerdoelen:	Leerdoelen die aangeven wat de leerlingen moeten leren binnen de diverse leergebieden.
Onderwijs:	Hieronder verstaan wij primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs, speciaal basis onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs
Programmaverantwoordelijk:	Wanneer een organisatie programmaverantwoordelijke is, specialiseert deze zich in het zijn van een onafhankelijke kernorganisatie die verantwoordelijkheid neemt om (in gezamenlijkheid met andere partners) de totale keten van een leven lang leren vorm te geven. Programmaverantwoordelijke partijen zijn complementair aan elkaar en delen organisatorische lasten waar dat inhoudelijk past en een kostenbesparing oplevert. Zij leggen de verbinding tussen interesseren, leren, produceren, presenteren en participeren.
Talentontwikkeling:	Talentontwikkeling impliceert de inrichting van een (aanvullend) activiteitenaanbod, waarbij de nadruk wordt gelegd op de ontwikkeling van de eigen en unieke talenten van kinderen en jongeren.

Onderzoeksrapport

‘Culturele ruimtebehoefte Deventer’

Situatieschets

Gemeente Deventer wil in samenwerking met de N.V. Maatschappelijk Vastgoed verschillende scenario's in beeld brengen aangaande de toekomstige invulling voor het pand aan de Keizerstraat. Een vraag die hier uit voortkomt is bijvoorbeeld de vraag welke behoefte er is voor culturele les- en oefenruimte in de stad.

Onderzoeksopzet

Het Kunstcircuit, cultuurdocenten, kunstenaars, Muziekhuis Deventer en particuliere instellingen zijn betrokken en bevraagd. Het onderzoek is opgedeeld in twee fasen.

1. In de eerste fase zijn interviews gehouden met partijen in de stad die momenteel ruimte aanbieden en/of veel ervaring hebben met de doelgroep. Zij zijn bevraagd op hun ideeën en gevoelens bij het huidige Deventer veld. Er is bijvoorbeeld gevraagd naar culturele ruimten en ruimtegebruik, processen rondom culturele huisvesting en de gang van zaken. Hierbij is contact gezocht met 6 personen. Van de 6 zijn 5 personen geïnterviewd, 1 persoon heeft aangegeven niet deel te willen nemen. Deelnemende partijen waren het Theaterschip, het Kunstcircuit, het Burgerweeshuis, het Etty Hillesum Centrum en Muziekhuis Deventer.
2. In de tweede fase, begin september, is de behoefte gepeild van ongeveer 30 partijen. Deze partijen zijn direct benaderd, maar ook indirect (door de vragenlijst door te sturen). Deze partijen hebben een digitale vragenlijst ingevuld. Over een periode van tweeënhalve week hebben 28 partijen een reactie gestuurd. Het is niet inzichtelijk of er een goede vertegenwoordiging van het culturele veld heeft gereageerd (mogelijk zijn bepaalde doelgroepen helemaal niet belicht). Het geeft echter wel een beeld van wat er speelt en wat de ervaringen zijn in het culturele veld.

Dit onderzoeksrapport is aan alle deelnemers voorgelegd met de uitnodiging om feedback te geven en/of aanvullende opmerkingen te maken.

Dit document

Dit document bestaat uit de uitkomsten van de interviews van afgelopen zomer, waarbij een beeld wordt geschetst van lopende vraagstukken. Deze thema's zijn aangevuld met de output van de vragenlijst (Wat voor aanbieders hebben geantwoord? Wat voor ruimte wil men? Welke technische eisen en welke faciliteiten zijn van belang? Wil men samen, of juist niet? Waar heeft een gebruiker behoefte aan? Wat is een rendabele huurprijs – en waar wordt dit door bepaald?). De behoeftepeiling kan gebruikt worden om toekomstige scenario's te wegen. Het onderzoek is uitgevoerd door Kennis & Verkenning van de gemeente Deventer.

Dit onderzoeksrapport dient als input voor een visie op culturele huisvesting in Deventer. Dit document kent de volgende onderdelen:

Inhoud

Fase 1 - Interviews	2
Fase 2 – Behoeftpeiling via digitale vragenlijst	5
Samenvattend	7

Fase 1 - Interviews

Thema: Verantwoordelijkheid culturele huisvesting

“Huisvesting doen we op eigen kracht en hoort bij het ondernemerschap” VS “Als culturele partners zijn wij er voor de inhoud, bij de gemeente vragen we steun voor huisvesting”

In gesprekken is er sprake van een duidelijke tegenstrijdigheid rondom de meningen over de verantwoordelijkheid voor culturele huisvesting. Waar de ene partij van mening is dat dit onderdeel is van zijn/haar werk en bijbehorende ondernemersgeest, is de andere partij van mening dat huisvesting (deels) gefaciliteerd/gefinancierd dient te worden om te zorgen voor een inhoudelijk sterk, levendig en toegankelijk cultureel aanbod. Beide stellingen worden gevoed vanuit de gedachte dat een inhoudelijk programma leidend moet zijn, echter is huisvesting bij de ene gedachte een logisch gevolg en bij de andere gedachte een noodzakelijke randvoorwaarde.

Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat budget wat beschikbaar is voor cultuur zo veel mogelijk moet gaan naar het inhoudelijke programma. Dat betekent concreet dat voorkomen moet worden dat veel budget vanuit de cultuur begroting geïnvesteerd wordt in huisvesting, en dat op het gebied van huisvesting getransformeerd moet worden wat beschikbaar is. Reguliere lessen kunnen vanuit de markt betaald worden, maar speciale projecten (die van belang zijn voor de keten van talentontwikkeling) kunnen niet verhaald worden op leerlingen.

Er wordt benoemd dat het interessant is om gezamenlijk een model te ontwikkelen waarbij in de culturele sector huisvesting gewoon gerealiseerd kan worden. Dat hoeft niet te betekenen dat iedere docent dat individueel moet doen, maar dat een of meerdere partijen dit gezamenlijk oppakken. Hypothetisch moet hier een verdienmodel onder kunnen liggen.

Thema: Samen werken

“Er wordt veel samengewerkt. En het is ook altijd mogelijk, maar vooral omdat het logisch is om samen te werken, niet omdat het moet.”

Samenwerking vindt veel plaats. Samenwerking vindt vooral plaats tussen dezelfde type organisaties en organisaties die hetzelfde belang/inhoud nastreven. Nabijheid van organisaties en docenten vergemakkelijkt samenwerking, je zoekt elkaar sneller op en komt elkaar sneller tegen. Verplichte samenwerking wordt door niemand geambieerd. Omdat dit vaak niet vanuit inhoudelijke doelstellingen tot stand komt en omdat samenwerking in organisaties waar bijvoorbeeld veel vrijwilligers betrokken zijn toch ingewikkelder is. Samenwerking met de particuliere sector, zeker als er gesproken wordt over verhuur van ruimten, wordt door een aantal geïnterviewden benoemd als optie; zeker als de particuliere sector een vraag oplost die bestaat onder huurders.

Thema: Efficiënt ruimtegebruik

“We staan allemaal open voor efficiënt ruimtegebruik.”

Alle betrokkenen staan open voor efficiënt ruimtegebruik. Bijvoorbeeld door met verschillende partners de bezettingsgraad van ruimten rond te maken. Dit kan door verschillende soorten partners, op verschillende tijden. Hierbij wordt zelfs aangegeven dat er nog vele mogelijkheden zijn, door ook bijvoorbeeld te kijken naar ruimtegebruik door andere organisaties in de stad – mogelijk zelfs in andere sectoren. Organisaties die hun eigen ruimten verhuren/exploiteren geven wel aan dat het

eigen belang hierbij wel voorop staat; de voorkeur gaat bijvoorbeeld uit naar inhoudelijk vergelijkbare programmering.

Door een geïnterviewde wordt aangegeven dat het best waardevol kan zijn om met zijn allen het gesprek aan te gaan over tarieven en verhuur. Iedereen probeert namelijk inkomsten te genereren door zalen/ruimtes aanvullend te verhuren. Door met z'n allen het gesprek rondom verhuur en efficiënt gebruik van ruimten aan te gaan zou bijvoorbeeld gekozen kunnen worden voor het taxeren van alle verschillende ruimtes en mogelijk het hanteren van verschillende tarieven (zoals een commercieel en een niet-commercieel tarief). En dat hieruit een overzicht ontstaat waar alles op staat. Welke prijzen, welke voorzieningen, wat kan je extra huren.

Deze gesprekken en samenwerking zou zelfs door kunnen werken tot verdere samenwerking op culturele profilering van de stad. Deventer is bij het grote publiek bekend van de boekenmarkt, Deventer op Stelten en Dickens. De stad heeft echter zo veel meer te bieden. Een 'dag op de hei' zou ook vervangen kunnen worden door 'een dag in een culturele stad'; waarbij organisaties een culturele activiteit samen doen en hier samenkomen voor het werken aan bedrijfsplannen etc. Er is ruimte, er is aanbod en ook culinair hebben we veel te bieden. Ook valt er een mooie combinatie te maken met het buitengebied.

Thema: Transparantie en spelregels

“Als gemeente heb je wel een bepaalde verantwoordelijkheid. Maak heldere spelregels. En wees transparant.”

Iedereen hoort gelijke kansen te krijgen en in processen gelijke stappen te doorlopen, aldus de geïnterviewden. Het zou gek zijn als de ene partij wel financieel ondersteund wordt op specifiek de huisvesting, en de andere partij niet. In principe heb je als gemeente geen huisvestingsplicht. Hierbij geeft een van de geïnterviewden specifiek aan dat er eventueel een uitzondering geldt voor de huisvesting van een schouwburg en/of poppodium, omdat deze beider identiteiten zijn verbonden aan de huisvesting.

De gemeente hoort een rol te nemen die voor iedereen gelijk is. Als het nodig is om binnen de cultuureducatie subsidie te verdelen voor huisvesting, dan hoort iedereen daar een deel van te krijgen. Transparantie en spelregels draagt ook bij aan het efficiënt gezamenlijk gebruik maken van de ruimten.

Thema: Parkeren

“Betaald parkeren of een minder toegankelijke locatie mag geen belemmering zijn voor deelname .”

Bij verschillende culturele locaties, met name in het centrum van de stad, is parkeren en/of bereikbaarheid een lastige kwestie. Hierbij worden een aantal zaken genoemd. Zo is het ingewikkeld om te laden/lossen. Maar ook bijvoorbeeld oudere bezoekers kunnen niet nabij parkeren. Vaak is fiets parkeren ingewikkeld, zeker als er groepen jongeren komen. Tegelijkertijd is nabijheid van het station een meerwaarde van locaties. De doelgroep zijn veelal Deventenaren, dus veel mensen komen op de fiets. Hierbij wordt opgemerkt dat we moeten realiseren dat we in een stad wonen en dat eventuele parkeerkosten hier soms nou eenmaal bij horen; dit tegenover een omgeving die erg inspirerend is.

Er worden verschillende ideeën geopperd:

- Bij het Etty Hillesum Centrum wordt geopperd om een autoparkeerplaats voor de deur te schrappen en deze ruimte volledig in te zetten voor fiets parkeren.
- Voor wat betreft de Keizerstraat wordt genoemd dat ook een 'kiss en ride' locatie al veel voordelen kan hebben voor wat betreft de bereikbaarheid van de locatie.
- Mogelijk is het een idee om de centrum bus in te zetten (mogelijk in combinatie met een P+R locatie). Zeker voor groepen / minder valide mensen zijn de parkeerplaatsen moeilijk te vinden.

Thema: Prijs

Wanneer huurders of verhuurders gevraagd wordt naar de prijs die zij bereid zijn te betalen of die ze vragen; wordt een tweedeling zichtbaar. Aan de ene kant wordt gezegd dat binnen de culturele sector het haalbaar zou moeten zijn om marktconforme prijzen te rekenen. Echter wordt tegelijkertijd aangegeven dat zaalhuur voor docenten een ingewikkelde factor is, omdat 'elke euro die te veel wordt uitgegeven er een teveel is'. Als voorbeeld; De verwachting is dat wanneer de volledige huur van de Keizerstraat wordt doorberekend aan huurders, niemand meer zal huren.

Prijzen die genoemd worden voor ruimtes variëren. Zo worden prijzen genoemd van €8,- per uur en €12.50 (dit is nog exclusief gemaakte afspraken). Ook zijn er ruimtes die voor €20/30,- per dagdeel gehuurd kunnen worden. Grotere zalen zijn beschikbaar vanaf €60, maar worden ook voor bijvoorbeeld €80,- verhuurd. Een opmerking wordt gemaakt dat in Deventer altijd alles goedkoper moet lijken te kunnen. Als een zaal bijvoorbeeld voor €80,- verhuurd wordt, wordt vervolgens gevraagd of de koffie/thee gratis kan. De verschillen als gesproken wordt over prijzen, komen voort uit verschillende variabelen:

- Kan er voor (halve) uren gereserveerd worden, of alleen dagdelen
- Omvang van de ruimte
- Type verhuurder
- Andere opties voor de hurende partij (bijv. een ruimte aan huis)
- Aanvullende faciliteiten op een locatie

De prijs en de bijbehorende service, is dan ook een interessant vraagstuk voor de tweede fase van het onderzoek.

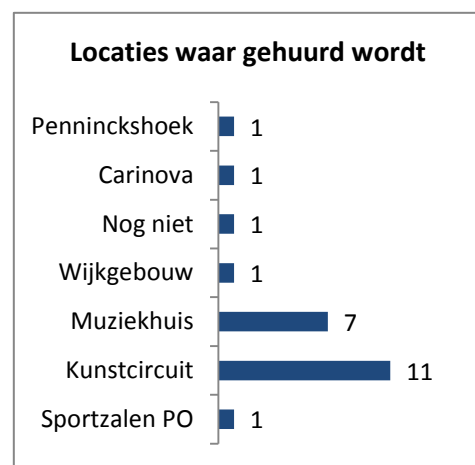
Fase 2 – Behoeftetepeiling via digitale vragenlijst

In een periode van tweeënhalve week zijn door ruim 25 personen een of meerdere vragenlijsten ingevuld. Dit is gedaan door verschillende soorten individuen/groeperingen, welke we voor dit onderzoek hebben onderverdeeld in:

1. Docenten/groepen die een ruimte huren of de wens hebben om een ruimte te huren. Dit is veelal huur van een ruimte voor één of meerdere dagen per week. Hierover zijn 23 vragenlijst ingevuld. Hieronder vallen muziek-/zangdocenten, dansdocenten, amateurorkesten, koren en werkgroep begeleiders voor verschillende culturele activiteiten.
2. Kunstenaars/genootschappen met een 'eigen' (gehuurde) ruimte. Dit zijn ruimten die alleen door de desbetreffende huurder/eigenaar worden gebruikt. Er zijn 7 vragenlijsten hierover ingevuld.

Docenten/groepen die een ruimte huren voor één of meerdere dagen

Van de ingevulde vragenlijsten, huurt de meerderheid van de docenten/groepen bij het Kunstcircuit en Muziekhuis Deventer. 13 huurders zijn tevreden met de locatie waar gehuurd wordt, 10 huurders hebben aanvullende wensen. De aanvullende wensen gaan met name over de omvang van de ruimte (bij voorkeur iets groter of hoger), de wens om meer of aanvullende ruimten te huren (bijvoorbeeld het volledig huren van een ruimte/eventueel zelf beheren of het aanvullend huren van opslagruimte) en geluidsisolatie en/of klimaatbeheersing. Het lijkt alsof huurders niet gebonden zijn aan een bepaalde locatie, maar dat ze wel graag zekerheid en duidelijkheid willen.

Behoeften

Behoeften zijn per discipline en doelgroep verschillend. Met name goede akoestiek en geluidsisolatie worden veel genoemd, maar ook hoogte in ruimte is belangrijk, evenals goede klimaatbeheersing. In de meerderheid van de ruimten wordt hieraan in voldoende mate voldaan. Met name huurders die ruimtes huren buiten het kunstcircuit om hebben de aanvullende behoeften.

Een deel van de docenten waardeert de aanwezigheid van aanvullende faciliteiten, zoals een koffiekamer, een ontmoetingsplek voor andere docenten en ruimten waar leerlingen gratis gebruik van kunnen maken om te oefenen. Ook geven docenten aan bereikbare en gratis parkeerruimte noodzakelijk is, terwijl andere docenten aangeven dat het van belang is dat een locatie centraal is en nabij openbaar vervoer knooppunten. Voor veel docenten/groepen is meer opslagruimte wenselijk. Over nut en noodzaak van een conciërge zijn de meningen verdeeld. De ene docent geeft aan dit wenselijk te vinden (om niet zelf bezig te zijn met leerlingen ontvangst en controle), terwijl een andere docent benoemt dat dit geldverspilling is en dat het vaak iets is wat een docent zelf ook kan oppakken. Qua toegangstijden wordt benoemd dat het hebben van een eigen sleutel/eigen toegang meerwaarde biedt. Echter mag dit niet in strijd zijn met veiligheid van het geheel.

Echte ruimtebehoefte of tekort is er niet, al zijn er wel piekmomenten (maandag tot en met donderdag, in de middag en de avond). Slechts één docent geeft aan te willen uitwijken met een ensemble naar een groepsruimte op het moment dat er thuis onvoldoende ruimte is. Een andere docent geeft aan graag meer tijd te willen en/of een vaste, eigen, locatie. De meeste aanvullende vragen die genoemd zijn in de vragenlijst zijn vaak variabele aanvragen voor bijvoorbeeld optredens, workshops, meespeeldagen of bijzondere verzoeken. Dit zijn bijvoorbeeld evenementen/voorstellingen in weekenden.

Huurprijs

De huurprijzen die betaald worden variëren.

- Voor het huren van een leslokaal voor een dagdeel worden bedragen genoemd tussen de 20 en 40 euro. Voor een avond (incl. voorzieningen zoals koffie/thee) wordt 75 euro genoemd.
- Er wordt een maximum bedrag genoemd van 350 euro voor het geven van een concert in een concertruimte. Tegelijkertijd wordt benoemd dat docenten eigenlijk niet willen betalen voor een ruimte waarin leerlingen optreden.
- Het huren van een groepsruimte voor twee uur varieert tussen de 19 en 30 euro.
- Per uur betaalt men tussen de 5 euro en 12.50 euro. De lagere bedragen worden met name genoemd door docenten die nog in het sociaal plan vallen, maar worden ook betaald voor ruimtes in het Muziekhuis Deventer door vaste huurders (€20,- per dagdeel).

Docenten/groepen zijn over het algemeen tevreden met de huidige huurprijzen. Soms wordt ook aangegeven dat men tevreden is met de huurprijs en dat men zich realiseert dat ze ook niet meer mogen verwachten van een ruimte, bijvoorbeeld omdat de huurprijs al redelijk laag is en ze blij zijn dat ze op een bepaalde locatie terecht kunnen. Qua tevredenheid is wel een verschil zichtbaar tussen docenten die nu nog in het sociale plan van het Kunstcircuit meedraaien; meerdere malen wordt aangegeven dat men vreest voor de toename van de huurprijzen. Gevolg hiervan is dat men verwacht geen cursussen en/of lessen meer te kunnen geven.

Er worden een aantal algemene opmerkingen geplaatst:

- *“Over het algemeen is het zo dat: hoe meer leerlingen in een ruimte hoe relatief lager de huurkosten worden.”*
- *“Als we praten over individueel muziekles is een tarief van €40 per uur gangbaar/haalbaar voor een ervaren docent. Starters en cowboys vragen minder. Daar moet dan de huur van de ruimte vanaf en natuurlijk evt. btw, inkomstenbelasting, verzekeringen etc. Alles behalve een vetpot helaas.”*
- *“De huurprijs van de lokalen van Kunstcircuit Deventer mag voor voormalige werknemers van de Leeuwenkuil ten opzichte van de huidige tarieven jaarlijks niet méér verhoogd worden dan wat op basis van inflatiecijfers redelijk is. Dit is in 2017 nadrukkelijk afgesproken en vastgelegd tijdens de onderhandelingen tussen personeel (OR en vakbonden) en werkgever (De Leeuwenkuil) tijdens de transitie van Leeuwenkuil naar Kunstcircuit. Ik adviseer de tarieven voor langere tijd vast te leggen zodat docenten die een wekelijkse lespraktijk hebben in Kunstcircuit Deventer ook in de toekomst een levensvatbare balans tussen betaalbare lessen voor de leerlingen en een fatsoenlijk inkomen voor zichzelf kunnen realiseren.”*
- *“Het is fijn als je per (half)uur kunt huren.”*

Er wordt gepleit voor laagdrempelige en flexibele huur van ruimten. Een richtbedrag dat wordt genoemd is 12 tot 16 euro exclusief btw voor een dagdeel. Hierbij met de kanttekening dat het niet rendabel is met deze bedragen, maar dat de focus zou moeten liggen op de centrale rol die een kunstencentrum voor de stad zou kunnen krijgen. Iedereen moet hier terecht kunnen voor creatieve cursussen.

Kunstenaars/Genootschappen met een ‘vaste, eigen’ ruimte

Naast de docenten/groepen, zijn er scheppende, autonome kunstenaars en genootschappen die de vragenlijst hebben ingevuld. Een andere groep vanwege het type ruimte dat zij huren, maar in het geval van de kunstenaars ook vanwege het type werk dat zij doen. Door een van de kunstenaars wordt het verschil tussen docenten/groepen en kunstenaars als volgt toegelicht: *“Het grote verschil met de groep docenten/groepen is dat kunstenaars niet werken naar een markt vraag, maar vanuit een kennisvraag. Het gaat hierbij om kennis die meestal niet vermarktbaar is, of maar in een beperkte zin. Dit maakt de financiering van het werk per definitie precair.”*

De kunstenaars en genootschappen met een eigen ruimte huren en/of hebben een ruimte op verschillende plekken in de stad Deventer. Over het algemeen zijn ze tevreden met de ruimte die ze hebben: er is vrijheid en flexibiliteit om de ruimte naar eigen wens te gebruiken en in te richten. Vaak vallen de huurkosten mee, deels omdat er sprake is van antikraak huisvesting. Antikraak huisvesting brengt tegelijkertijd ook een groot nadeel met zich mee; onzekerheid rondom de huisvesting. Een ander nadeel wat benoemd wordt is vaak de wat beperktere (opslag)ruimte en/of faciliteiten op een locatie.

Een aantal kunstenaars geven aan dat ze het prettig vinden om met meerdere mensen in een gebouw te zitten. Op deze manier vindt kruisbestuiving plaats en kan efficiënter gebruik worden gemaakt van faciliteiten en ruimten. Andere kunstenaars geven juist aan hier geen behoefte aan te hebben en bij voorkeur niet gestoord te willen worden tijdens hun werk. Ontmoeten van klanten, collega's en zakenpartners kan vaak op de eigen locatie en hoeft niet apart gefaciliteerd te zijn.

Voor wat betreft de kosten, worden ook in het geval van kunstenaars variërende bedragen genoemd.

De bedragen die genoemd worden zijn:

- 74m² ; € 360,- All-in (gas, water, licht, internet, schoonmaak wc, afval e.d.).
- 20m² ; € 245 incl. BTW. (Antikraak; ik zoek nu iets tussen €50,- en €200,-).
- 60 m²; € 50 euro / maand. Excl. GWL. (antikraak)
- 25 m²; € 150/maand (antikraak)
- 60M2 en 25m2; Ik betaal hier € 425,- inclusief (btw, verwarming, stroom).
- 44 m²; €170 euro all-in

Door een van de kunstenaars wordt specifiek aangegeven dat een marktconforme huur voor kunstenaars mogelijk een groter probleem is van voor de docenten/groepen. Dit verwoordt de kunstenaar als volgt: *“Het is van ongelooflijk belang om te benoemen dat het gaat om scheppende kunstenaars in de autonome kunsten en dat deze altijd veel te weinig verdienen om van dat werk te leven – laat staan om daarvan de kosten te dekken voor een marktconforme huurprijs van hun werkruimte. Als dat toch van hen gevraagd gaat worden, zullen de meesten (dus 95% van de kunstenaars) moeten stoppen¹. Het is maar de vraag of de kleine rest die dan door kan gaan (financieel gezien - want met iets meer dan 1030 per maand is het gewoon ook moeilijk om marktconforme prijzen op te brengen) dan genoeg steun heeft en context om zelf relevant werk te blijven doen. Net als wetenschappers bouwen kunstenaars namelijk door op wat anderen voor hen hebben gedaan en geleerd. Als die context wegvalt wordt het moeilijk voor de overblijvers om actueel relevant te blijven.”* Hierbij wordt als voorbeeld de situatie in Berlijn meegegeven, waarbij kunstenaars door de hoge huurprijzen niet langer in Berlijn gehuisvest zijn².

Samenvattend

Er worden veel verschillende meningen en/of behoeften geuit (mede door de veelheid aan type/verschillende achtergronden van ondervraagden); dit maakt het moeilijk om een samenvatting op te stellen met een duidelijke conclusie en aanbevelingen. Wel komen er een aantal duidelijke thema's en uitgangspunten naar voren:

- Er is een verdeelde mening over de verantwoordelijkheid van en voor culturele huisvesting. Uitgangspunt is dat geld zoveel mogelijk moet gaan naar de inhoud, alsmede dat cultuur beschikbaar/bereikbaar moet zijn voor uiteenlopende doelgroepen.

¹ <https://bbknet.nl/slechts-5-van-de-beeldende-kunstenaars-in-nederland-zit-boven-de-armoedegrens/>

² <https://www.theartnewspaper.com/feature/poor-but-sexy-no-more-property-boom-drives-out-berlin-artists>

- Samenwerking zal vooralsnog het meest plaatsvinden tussen dezelfde typen organisaties/individuen met dezelfde belangen/inhoud. Een genoemde optie is uitbreiding van samenwerking met de particuliere sector omtrent verhuur van ruimten.
- Iedereen staat open voor efficiënt gebruik van ruimten, maar er is verdeeldheid rondom reële prijzen voor ruimteverhuur en eventuele bijbehorende services. Ook zijn er per discipline verschillende behoeften; afhankelijk van bijvoorbeeld een type muziekinstrument wat beoefend wordt (een drumcabine versus hoogte voor fluiten) of de activiteit (hoogte voor acrobatiek, een dansvloer voor dans, een oven voor beeldende kunst).
- Vanuit alle partijen is een wens voor transparantie en gelijke spelregels.
- Er is op dit moment, op de huidige locaties, voldoende ruimte culturele les- en oefenruimte beschikbaar. Deze ruimten kennen echter piekmomenten in de verhuur. Dit is met name doordeweeks in de middag en de avond. De ruimten zijn verspreid door Deventer op verschillende locaties. Er zijn twee centrale locaties waar de ondervraagden huren (Muziekhuis Deventer en Kunstcircuit). Uit interviews blijkt dat partijen verwachten meer ruimten op de piekmomenten te kunnen verhuren. Gebruikers zijn niet gebonden aan specifieke locaties, maar hebben wel wensen t.a.v. faciliteiten.
- Niet alle ruimtes voldoen aan (technische/ruimtelijke) wensen. Daarnaast is een aantal van de ruimtes geen 'vanzelfsprekende' culturele les- en oefenruimtes en ontbreken mede hierdoor technische eisen zoals een dansvloer of een goede akoestiek.
- Cultuurbeoefenaars met een 'vaste, eigen' ruimte huren verspreid door de stad. Vaak zijn de kosten op te brengen, echter komt dit mede door het onzekere karakter wat antikraak huisvesting met zich mee brengt. Daarnaast zijn niet altijd alle gewenste faciliteiten aanwezig en/of collega's nabij.